

SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for HSL-fakultetet

Møtedato:
17.06.2022

Sak:

Innspill til budsjettfordeling 2023 og ambisjonsnivå ekstern finansiering 2023

Innstilling til vedtak:

1. *Fakultetsstyret ber dekanen innarbeide følgende tiltak i HSL-fakultetets budsjettinnspill til ordinær budsjettfordeling for 2023:*
 - *Forskningsbasert likestillingsarbeid ved UiT*
 - *Samisk leksikografi*
 - *Samisk lærerutdanning*
 - *Utviklingssenter for Komplette akademiske miljøer*
 - *Fleksibel GLU*
 - *Fordeling av basistildeling for erfaringsbasert master i økonomi og ledelse (MBA) mellom HSL og BFE fakultetet*
2. *Dekanen bes ferdigstille budsjettinnspillene for oversendelse til universitetsledelsen*
3. *Fakultetsstyret ber om at arbeidet for å øke den eksterne finansieringen gis prioritet i årene fremover*
4. *Fakultetsstyret ber om at ambisjonsnivået for fakultetets andel av eksterne inntekter for 2023 settes til 20-21% av den totale rammen.*

Bakgrunn:

Universitetsledelsen inviterer hvert år fakultetene til å sende innspill til universitetets budsjettfordeling for kommende budsjettår. Innspillene kan omhandle nye fag og tiltak knyttet til ordinær budsjettfordeling (basisbevilgning). Øvrige tilsagn eller avtaler med universitetsledelsen, som innbefatter finansiering, skal også tas med som innspill for å sikre budsjettmessig behandling. I år er fakultetene dessuten bedt om å fastsette inntektsmål for ekstern finansiering for 2023. Frist for innspill til budsjettet for 2023, samt ambisjonsnivå for ekstern finansiering er satt til 23. juni.

Dekanen vil i denne saken legge fram forslag til tiltak som ønskes fremmet fra HSL-fakultetet, samt fakultetets ambisjonsnivå for ekstern finansiering for 2023. Enhetene har fått mulighet til å spille inn forslag som skal fremmes. I saksframlegget vil dekanen kort beskrive de aktuelle tiltakene, før det redegjøres for fakultetets ambisjonsnivå for ekstern finansiering for 2023.

Innspill til permanente tiltak

Den generelle basisbevilgningen til enhetene er resultatuavhengig og skal i hovedsak finansiere enhetenes grunnleggende drift og portefølje. Denne delen ses på som en grunnfinansiering av drift, og skal dekke utgifter til utdanning, forskning, administrasjon og infrastruktur. Grunnleggende aktivitet skal i prinsippet fullfinansieres av basis i tillegg til tildelingen over resultatkomponentene. Tiltak som eventuelt skal spilles inn, må ha økonomiske konsekvenser utover den rammen fakultetet disponerer, og må kunne knyttes til fellesoppgaver og store satsinger som fakultetet utfører som ledd i universitets overordnede strategi, eller tiltak hvor institusjonsnivået av andre grunner har et særskilt økonomisk ansvar.

Dekanen foreslår følgende innspill til budsjettet for 2023:

- Forskningsbasert likestillingsarbeid ved UiT

Fakultetet har hatt en stilling knyttet til forskning på kjønnsbalanse ved Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKK). Finansiering av stillingen gikk ut ved utgangen av 2021. For å sikre videreføring og implementering av resultater fra prosjektet, vedlikeholde kompetanse på kunnskapsfronten innen feltet, og dessuten sikre fortsatt god måloppnåelse på likestillingsfeltet ved UiT, foreslår vi en strategisk satsing på den akademiske likestillings- og mangfoldsforskningen, i form av en forskerstilling knyttet til SKK. Stillingen vil ivareta SKKs alluniversitetsfunksjon ved å sikre forskningsbasert likestillings- og mangfoldsarbeid ved UiT, og i tillegg bidra til den årlige likestillingsrapporteringen til departementet. Det foreslåtte prosjektet er tenkt som en pilot på 4 år der første fase vil bestå i følgeforskning/aksjonsforskning i pågående og planlagte likestillingstiltak ved NT fakultetet ved UiT. Piloten er et samarbeid mellom HSL fakultetet og NT fakultetet. Kostnader per år er stipulert til 0,73 mill. kr.

- Samisk leksikografi

UiT tar opp samisk leksikografi som eit stort satsingsfelt. Det strategiske målet er å få ei forskings- og utviklingseining tilsvarande den for norsk leksikografi i Bergen. Arbeidet med å få dette til går over fleire steg. UiT opprettar først ei leksikografisk pilotgruppe på universitetet på tre til fire stillingar. Oppbygginga av denne pilotgruppa og samarbeid med andre nordiske leksikografiske miljø og samiske språkmiljø vil resultere i eit grunnlag som vi kan bruke for deretter å arbeide politisk og administrativt for å få ekstern finansiering for eit miljø tilsvarande dei i Bergen, Göteborg og Helsingfors. Pilotgruppa konsentrerer seg både om leksikografisk arbeid, for å forbetre eksisterande ressursar, og om utdanning, dvs. om gje kurs i leksikografi for kommande leksikografar. Leksikografi er allereie eit emne ved mastergradsstudiet for samisk ved UiT, og faget vil vere relevant både for UiT og for arbeid kandidatane kan få utanfor universitetet. Samtidig er UiT i dialog med relevante departement for å få ei finansiering tilsvarande den som er for leksikografi ved UiB. Sametinget bør også bli involvert i denne prosessen.

Sett frå eit samfunnsmessig perspektiv treng dei samiske språka ei stor satsing på leksikografi for å bygge ut og presentere ordforråda sine, på same måten som andre språk som blir brukt som samfunnsberande språk. Viss UiT initierer denne satsinga vil vi vere i ein god posisjon til å utgjere tyngdepunktet i dette arbeidet. Utgangspunktet er godt, med det eksisterande miljøet i samisk språkteknologi, med ei samiskavdeling som gjev mastergradar og doktorgradar i samiske språk, eksisterande forskning og arbeid innafor samisk leksikografi, og eit nordisk institutt med kunnskap om norsk. Det som no gjeld er

å posisjonere seg strategisk for utviklinga som vil kome. Kostnaden for de tre første årene er stipulert til 4,4 mill. kr.

- Samisk lærerutdanning

Per i dag har samisk BA opptak annethvert år, det samme gjelder for opptak til nordsamisk som fag 1 og fag 2 i lektorutdanningen. Ei forutsetning for å tilby samisk som fag i lærerutdanningene er opptak til BA hvert år. Dette vil bety mye mer undervisning for ISK. På grunn av studiedesignet til lærerutdanningene vil det imidlertid ikke være gjennomførbart med opptak annethvert år, særlig ikke hvis vi tar høyde for ambisjonen om å kunne tilby samisk også i 5-10. Det vil for øvrig også styrke lektorutdanninga å kunne ta opp studenter hvert år, fordi det åpner for at studentene kan kombinere samisk med flere fag. Vi vet vi har mistet samiskstudenter pga. problemet med å kombinere fag. Lektorutdanninga må uansett være forberedt på å gi tilbud om didaktikkemnet hvert år fordi studenter kan søke om permisjon, eller av andre årsaker bli forsinket i studieløpet. Målet er å se samiskundervisningen på UiT under ett, at ISK og ILP samarbeider tett og at begge institutt tar ansvar for samisktilbudet innenfor lærer- og lektorutdanningen. For å kunne gjennomføre dette er ISK avhengig av ei ekstra stilling i samisk språkvitenskap. Kostnaden per år er stipulert til 0,71 mill. kr.

- Utviklingssenter for Komplette akademiske miljøer

Norges første Senter for fremragende utdanning ble etablert i 2011 som et samarbeid mellom UiT og Universitetet i Oslo. Senteret fikk navnet ProTed (Professional Learning in Teacher Education), og rettet seg mot grunnskolelærerutdanningen og hadde sin periode ut 2021. I løpet av de ti årene har senteret utviklet en rekke innovasjoner som har satt spor både nasjonalt og internasjonalt. ProTed har vært en innovativ pådriver for forskning på og utvikling av lærerutdanning, lokalt og nasjonalt. ILP søker om bidrag til videre satsing som både tar vare på og bygger på det som ble utviklet i ProTed-perioden og som samtidig tar ILP og UiT inn i en ny epoke. Vi søker derfor om tilskudd til å etablere et utviklingssenter for komplette akademiske miljøer ved ILP. Et utviklingssenter vil inngå i den strategiske satsingen og senterets leder vil være med i den strategiske ledergruppa. Kostnaden per år er stipulert til 2,15 mill. kr.

- Fleksibel GLU

HSL fakultetet har søkt Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir.) om midler til fleksible studietilbud tilhørende Institutt for lærerutdanning og pedagogikk (GLU 1-7) og i fjor søkte vi strategisk fond om midler for det første kullet. Fakultetet har nå et ønske om å permanentisere dette tilbudet. Målet med tilbudene er å nå ut til en bredere målgruppe, gjennom samlingsbaserte tilbud utenfor hoved campus. En region med særlige utfordringer knyttet til andel ufaglærte lærere og rekruttering av nye lærere er sørlige Troms og nordlige Nordland. For å løse dette på kort og lang sikt ønsker UiT å etablere en permanent ambulerende masterutdanning i GLU.

Det første kullet starter opp i Sør-Troms (studiested Harstad 2022-2028) i august 2022. Det er svært gode søkertall til denne utdanningen (60 førsteprioritetssøkere til 30 studieplasser). Vi søker i denne omgang om å få på plass finansiering til det andre

kullet i Midt-Troms (studiested Finnsnes 2023-2029), men også en permanentisering av tilbudet.

En fleksibilisert grunnskolelærerutdanning vil føre til ekstra kostnader selv om vi samkjører digitale tilbud med eksisterende digital undervisning i Alta. Særlig vil de ekstra kostnadene være knyttet til undervisning på samlinger (som ikke kan samkjøres på grunn av geografisk avstand), samt veiledning, vurdering og oppfølging av ekstra studenter. Utgiftene til undervisning på samlinger, veiledning, vurdering og oppfølging vil utgjøre omtrent 75% av utgiftene på et ordinært tilbud de første tre årene, men de to siste årene i studiet vil dette kunne reduseres til rundt 50% fordi studentene blir mer selvstendige og fordi vi får utviklet en større portefølje av digital undervisning tilpasset profesjonsstudiet. På lengre sikt vil vi kunne redusere kostnadene på de tre første årene også, samtidig som at det er en grense for hvor lite fysiske samlinger en kan ha på et profesjonsstudium. Kostnadene handler spesifikt om nye ansettelser i pedagogikk, matematikk og norsk. I tillegg vil det være utgifter til reise, praksisoppfølging og prosjektledelse/koordinering. Ekstra totalkostnad for hele løpet (5 år) for ett kull i grunnskolelærerutdanningen vil være i overkant av 14 millioner kroner. Det vil si en årlig merkostnad per kull på ca 2,8 millioner. De årlige merkostnadene vil øke for hvert enkelt kull som starter opp, frem til en har fem kull gående hvert år. Deretter vil de årlige merkostnadene være i overkant av 14 millioner kroner.

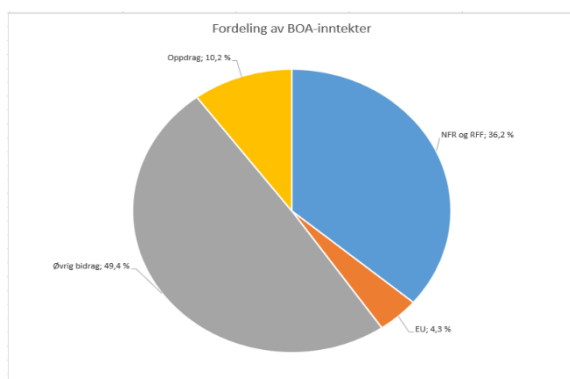
Dekanen ønsker også å spille inn følgende etter avtale med universitetsledelsen.

- Fordeling av basistildeling for erfaringsbasert master i økonomi og ledelse (MBA) mellom BFE- fakultetet og HSL-fakultetet

I revidert nasjonalbudsjett 2020 ble det tildelt 20 ekstra studieplasser til Erfaringsbasert master i økonomi og ledelse (MBA). Dette er et samarbeid mellom HSL-fakultetet og BFE-fakultetet. I de tidligere årene har BFE fått tildelt hele basistildelingen for disse studieplassen, men i realiteten skal fakultetene ha halvparten hver. For å slippe denne manuelle beregningen hvert år mellom fakultetene ber dekanen om at dette innarbeides i budsjettfordelingen for 2023. Fakultetets basistildeling da vil øke med omtrent 0,73 mill. kr.

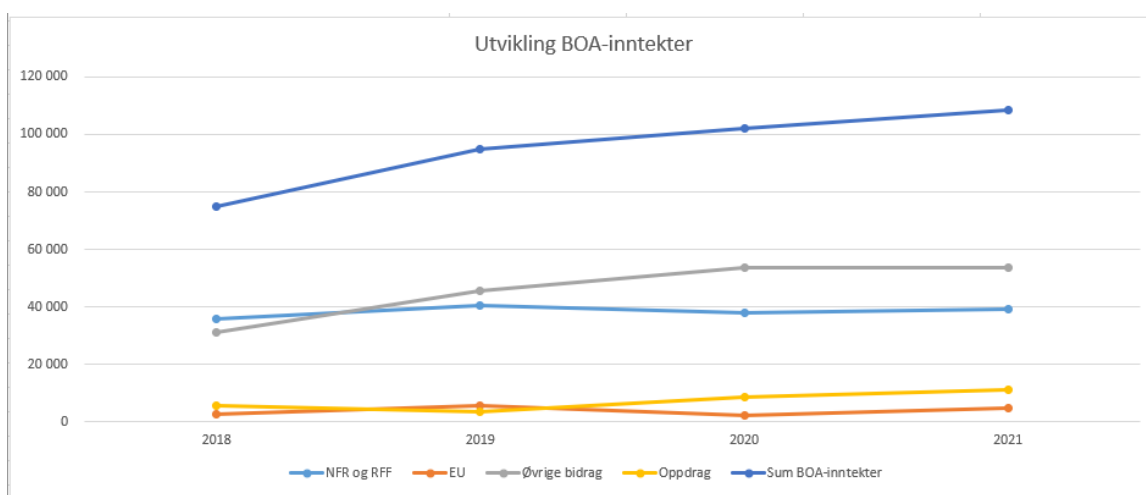
Ambisjonsnivå ekstern finansiering 2023

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) omfatter all virksomhet som ikke er fullfinansiert over universitetets grunnbevilgning (bevilgningsfinansiert virksomhet), men som helt eller delvis er finansiert av ekstern oppdragsgiver/bidragssyter. Med virksomhet menes forskning, undervisning, utredningsarbeid og andre oppgaver som universitetet ut fra sitt formål skal utføre.

Av den samlede BOA-omsetningen på 108,5 mill. kr for 2021, så ser vi at ca. halvparten er i kategorien øvrig bidrag, Norges forskningsråd (NFR) og Regionalt forskningsfond (RFF) utgjør 36,2%, oppdrag utgjør 10,2% mens EU utgjør 4,3%.

Som vi ser av den grafiske framstillingen under, så har de samlede BOA-inntektene økt jevnt de siste 3 årene. De to siste årene har vi hatt en årlig vekst på rundt 7%. Fram til utgangen av 2020, var det kategorien øvrige bidrag som økte mest. Sett i kroneverdi så har denne kategorien stått i ro i 2021, og vi ser at økningen i 2021 hovedsak skyldes en svak økning i de øvrige finansieringskategoriene. BOA-andelen for 2021 utgjorde 16,8% av fakultetets totale inntekter (interne og eksterne), og er på samme nivå som i 2020.

Foreløpige budsjettall for 2022 viser budsjettert BOA-omsetning på omtrent 130 mill kr for 2022. Det er noe usikkerhet knyttet til kvaliteten på BOA budsjettene etter overgang til nytt økonomisystem (Unit4). I tillegg vil inntekter og kostnader regnskapsføres etter sammenstillingsprinsippet i Unit4, noe som vil si at inntekten bokføres i samme periode som kostnaden. Er det for eksempel forsinkelser i ansettelser eller annen redusert aktivitet som medfører lavere kostnader enn budsjett, vil også regnskapsført inntekt bli lavere. Vi anslår dermed at BOA inntekten

vil ligge mellom 120 – 130 mill. kr i 2022.
Dette utgjør en økning på 10-20%.

I 2021 utgjorde BOA omsetningen 16,8 % av de totale inntektene. Dersom vi kun inkluderer inntekter fra KD utgjør andelen 17,2 %. Vi har foreløpig ikke eksakte tall for 2022, men ut fra stipulerte inntekter vil vi anslå BOA andelen til å ligge i underkant av 18% av totale inntekter. Dersom vi kun inkluderer inntekten fra KD stipulerer vi at andelen vil ligge mellom 18-19%.

Av søknader i 2021 fikk fakultetet tildelt en nasjonal forskerskole (barnevern) og er sentral partner i et infrastrukturprosjekt (RHD). Disse har oppstart i 2022, andelen til HSL fra NFR ligger på hhv 8 mill. kr og 5,5 mill. kr, begge over en femårsperiode. Disse to prosjektene er foreløpig ikke lagt inn i Unit4 og vil påvirke BOA omsetningen i positiv retning så fremst prosjektene starter opp som planlagt i løpet av 2022.

Norges Forskningsråd

HSL-fakultetet sendte inn 21 søknader til Forskerprosjekt (Norges Forskningsråd) til fristen i februar 2022. Derav var 16 søknader om Forskerprosjekt for fornyelse og fem søknader om Forskerprosjekt for unge talenter. I tillegg ble det sendt én søknad om Samarbeidsprosjekt for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv. Omsøkt beløp på hver av disse søknadene ligger på 8-12 mill. kr. Svar på søknadene kommer i september 2022, og fakultetet har en forventning om å få minst fire søknader innvilget, noe som vil gi omtrent 13 % søknadsuttelling. I 2021 fikk fakultetet innvilget fire av om lag 25 innsendte søknader.

I tillegg har fakultetet to større søknader inne til vurdering, det er Senter for fremragende forskning (SFF) og Senter for fremragende utdanning (SFU). SFF søknaden har budsjettert om lag 180 mill. kr fra NFR over 10 år (deles med NTNU som er partner). SFU søknaden har budsjettert 36,5 mill. kr fra HK-dir. over fem år. Begge forventes behandlet ilt høsten. Disse vil ha stor

innvirkning på fakultetets eksterne finansiering kommende år om de tildeles støtte.

Fakultetet kan få opp antall søknader på spesielt Forskerprosjekt for unge talenter og tematiske utlysninger. Fakultetet har nylig opprettet et tiltak som retter seg mot forskere som planlegger å sende inn søknad om "Forskerprosjekt for unge talenter" eller "Forskerprosjekt for fornyelse" til Norges Forskningsråd (søknadsfrist februar 2023). En arbeidsgruppe med fire erfarne forskere fra fakultetet, samt en forskningsrådgiver, har allerede blitt opprettet. Arbeidsgruppen vil vurdere (korte) søknadsinitiativ til de som måtte ønske det, og gir samlet tilbakemelding om oppbygging, forskningskvalitet og andre aspekter i forhold til vurderingskriteriene til Forskningsrådet. Deltakere melder seg på ved å fylle ut en spesifikk mal (maks tre sider). Spørsmålene er knyttet til vurderingskriteriene til Forskningsrådet. Ekstern evaluerer vil i tillegg lese over (pre-evaluere) inntil 10 forhåndsutvalgte søknader om Forskerprosjekt til fristen i februar 2023.

Horisont Europa

I utlysninger innen Horisont Europa 2021-call, deltok forskere fra fakultetet i 16 søknader, der to av dem ble innvilget. Disse inkluderer ti MSCA-søknader om individuelle postdoktorstillinger, partnerskap i tre søknader om MSCA-Doctoral Network, én ERC StG søknad og én søknad med partnerskap i en tematisk utlysning. De to søknadene som ble innvilget er begge MSCA-PF (individuelle postdoktorstillinger).

HSL-fakultetet har deltatt aktivt i MSCA-programmet de siste årene. Samtidig sender fakultetet veldig få søknader til andre områder av EUs rammeprogram (Horisont 2020/Horisont Europa). Mange av tiltakene i Horisont Europa er individuelle, mens behovet og ønsket for fakultetet er å bygge sterke fagmiljøer. I 2021 ble det kun sendt inn to søknader til andre utlysninger.

Fakultetsledelsen ønsker å oppmuntre forskningsmiljøene til å søke midler innenfor en bredere vifte av EUs rammeprogram og øke søknadsinnsatsen mot Horisont Europa. HSL-fakultetet er per i dag partnere i tre samarbeidsprosjekter under Horisont 2020/Horisont Europa. Hittil i 2022 har det også blitt sendt en koordinert søknad på samarbeidsprosjekt fra HSL til utlysningen *Reshaping democracies*.

Så langt i 2022 har fakultetet sendt fra seg to søknader om ERC AdG (2,5 mill € per) og én ERC StG. Videre er det minst tre søknader om ERC StG under arbeid per dags dato, med søknadsfrist 25. oktober 2022, og minst to nye søknader om ERC AdG er planlagte til søknadsfristen 23. mai 2023. Fakultetet har også 16 initiativ i UiTs Arctic MSCA program våren 2022, som skal resultere i innsendte søknader til fristen høsten 2022.

Fakultetet er i gang med å iverksette et ERC-opplæringsprogram, som retter seg mot forskere ved fakultetet som ønsker å søke om ERC-stipend. Målet er at dette vil føre til både flere og mer konkurransedyktige ERC-søknader fra fakultetet på sikt. I tillegg har det blitt avholdt både et generelt søknadsskrivekurs og *ERC Crash-Course* ved fakultetet i 2022. Det er planlagt å gjøre dette til et fast tilbud 1-2 ganger i året.

Andre kilder

HSL-fakultetet har de seneste år ligget på om lag 220 - 240 antall aktive eksternfinansierte prosjekter årlig. I tillegg til de nevnte større NFR og EU tildelinger består denne porteføljen av prosjekter finansiert av en rekke andre kilder. Vi er spesielt aktive på HK-dir, Erasmus+, EEA (EØS), RFF samt en rekke andre utlysninger i mindre omfang. Vi forventer en viss økning også på disse utlysningene, da de gjerne er en (lavterskel) inngangsport til ekstern prosjektfinansiering for mange forskere. Vi forventer også at en andel av prosjektdeltagere i disse prosjektene avanserer videre til de større utlysningene nevnt innledningsvis.

Etter- og videreutdanning

Livslang læring og økt satsing på etter- og videreutdanning (EVU) er politisk bestemt. ILP ligger inne med 4 – 5 tilbud innen Kompetanse for kvalitet fra 2023/24. Styrerutdanningen videreføres. ISK har to tilbud innen samme strategi. Denne strategien fortsetter i alle fall til 2025 – og gjelder alle lærerutdanningene (0 – 13). Det er også videreutdanningsemner på ISV og IRN som er etterspurt og kan gå inn under EVU porteføljen. Signalene fra nasjonalt hold er klare på økt satsing innenfor feltet. ILP deltar også med flere tilbud innenfor tilskuddsordning for lokale kompetanseutvikling i barnehage og grunnopplæring, samt kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis deltar i samarbeid med Statsforvalteren og skole-/barnehageeier.

Aktive prosjekter pr d.d.

Fakultetets prosjektportefølje i antall er fordelt slik mellom finansieringskildene:

Finansieringskilde	Antall
Andre bidragsprosjekter	11
EU	17
Kommunale	10
NFR	76
Næringsliv og privat	1
Organisasjoner/stiftelser	7
Regionale	4
Statlige	99
Sum	225

Tiltak om ekstern finansiering

Det planlegges ett nytt tiltak (med oppstart høst 2022) om oppfølging av alle prosjekter som har fått avslag. I første omgang vil dette omfatte avslag på innsendte søknader til Norges Forskningsråd og Horisont Europa. Oppfølgingen vil innebære en individuell samtale mellom prosjektleder og forskningsrådgiver ved fakultetet, hvor vi ser på tilbakemeldingen i lag, diskuterer hva kan forbedres, og planlegger veien videre.

I tillegg skal vi fra høsten 2022 i gang med individuelle møter med

instituttledere/forskergrupeledere rundt muligheter og strategi for ekstern finansiering. Her vil hovedfokus være kartlegging av kompetanse, muligheter for ekstern finansiering, ambisjoner for instituttet/forskergruppen, og utfordringer. Målet er at dette vil føre til økt bevisstgjøring om både muligheter for ekstern finansiering og søknadsstøtte, samt på sikt få flere innsendte søknader og innvilgede prosjekter.

Ambisjonsnivå

For NFR forskerprosjekt vil målet til HSL-fakultetet for 2023 være 30 innsendte søknader og 5 innvilgede. For 2024 vil målsetningen være 34 innsendte søknader og 6 innvilgede prosjekter. For EU har UiT en ambisjon om å øke søknader og tildelinger gjennom hele perioden for Horisont Europa, sammenlignet med det forrige rammeprogrammet Horisont 2020. I første halvdel av Horisont Europa (2021-2024) skal UiT øke antall søknader med 50 % sammenliknet med H2020. I andre halvdel av Horisont Europa (2025-2027) skal UiT fortsette samme ambisjon med 50 % økning, men antall søknader om samarbeidsprosjekter innenfor Globale utfordringer og konkurransedyktig næringsliv skal doubles (100 % økning) sammenliknet med H2020. HSL-fakultetet følger denne ambisjonen for EU finansiering, og dette er reflektert i prognosene for kommende år.

Med bakgrunn i historikken seneste år, status for 2022 og implementeringen av tiltakene beskrevet ovenfor mener vi fakultetet bør ha en ambisjon om å øke den eksterne inntekten med minimum 10% i 2023, og tilsvarende for 2024. En rekke av tiltakene iverksatt for å øke den eksterne aktiviteten vil ikke gi resultater før innen et par år. På sikt har fakultetet et mål om 25% andel eksterne inntekter sammenlignet med den totale rammen. For 2022 har vi estimert at andelen vil ligge mellom 18-19 %. Vi bør derfor ha som ambisjon å oppnå 20-21% for 2023. Dette forutsetter at de siste tiders hendelser i

Norges forskningsråd ikke påvirker
tildelingene til universitetene.

Anne Britt

Flemmen
dekan

Frode G. Larsen
fakultetsdirektør

*Dokumentet er elektronisk godkjent og
krever ikke signatur*

Vedlegg

1. Vedlegg Budsjettinnspill 2023
2. Vedlegg Budsjetter